

Elkaar helpen kan ook

De mentale gezondheid van studenten staat onder druk. Bij @ease Leiden helpen vrijwilligers hun leeftijdsgenoten

4

Geschrokken Nieuw beleid van de gemeente zal tot nog meer woningnood en mentale problemen leiden, vrezende verenigingen

2

10

Duur betaald De harde versie van Op hoop van zegen

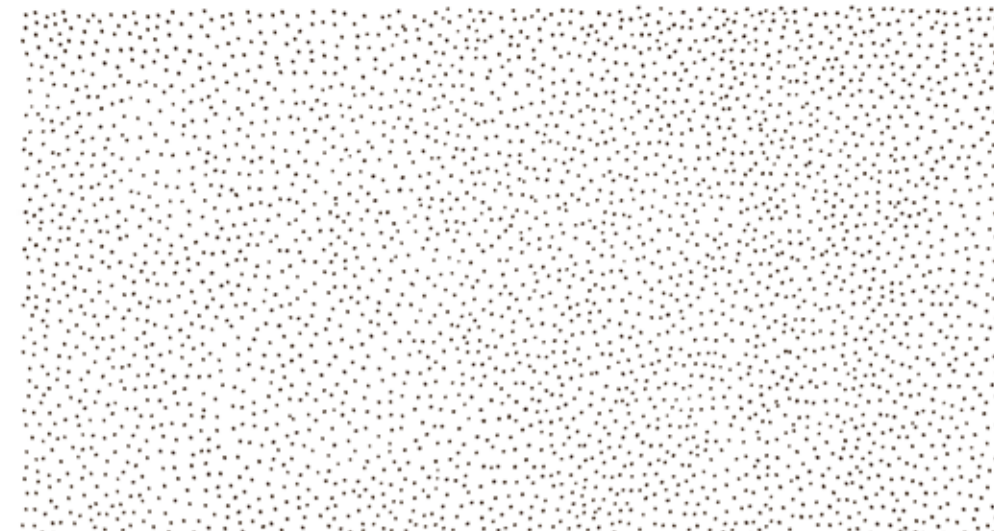
Belangenverstrengeling? Het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement, opgericht door FGGA-decaan Erwin Muller, gaat het omstreden optreden van de beveiliging bij de pro-Palestina-demonstratie onderzoeken. Kan dat wel onafhankelijk?

2

6

Passie voor truckers Jurist trok met een camper langs parkeerplaatsen

kies de moederwlek die jou de komende maanden gezelschap houdt

MARETJES

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van €4,500 te boven gaan

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week **bijles en huiswerkbegeleiding** op verschillende locaties of bij de leerling thuis. **Leiden-Noord, basisonderwijs**, 2 leerlingen. Taal en rekenen. **Voortgezet onderwijs**: *Nederlands, 4 havo. *Grieks, Latijn, wiskunde, brugklas gymnasium. *Wiskunde, 3 mavo. **Leiden-Zuid**, *4 leerlingen basisonderwijs, groep 4, 5 en 6. Woordenschat, lezen. *Ook hulp gevraagd bij organisatie van de bijles, één of twee middagen per week. Onderwijswinkel Arubapad 2 (Het Gebouw), ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekooen@owwleiden.nl.

Cursussen Beeldhouwen en Boetseren in Leiden. Zie het actuele aanbod op www.jeroenspijker.nl/ Sculpture and modeling courses in Leiden. **Studenten krijgen 50 euro korting.** See www.jeroenspijker.nl/ for the current offer.

Vrouw (58 jaar) met angststoornis zoekt zo spoedig mogelijk **studente (V) voor ondersteuning** in de vorm van gezelschap en dingen als samen wandelen en samen boodschappen doen. **Vergoeding: 10 euro per uur.** Belangstelling? Bel 06 38545166.

Maretjes-extra zijn bedoeld voor semi-commerciële instanties. De prijs voor een Maretje-extra is €23,- incl. btw voor elke vijftig woorden. U kunt deze advertenties uiterlijk op de vrijdag vóór het verschijnen van Mare opgeven bij Bureau van Vliet B.V., Wateringweg 129. 2031 EG Haarlem, | +31 (0)23-5714745, info@bureauvanvliet.com

Hoe ga je om met onderdrukking?

Toneelcollectief Dood Paard maakte een harde versie van vissersklassieker *Op hoop van zegen*. 'Het kneuterige, zoals het zetten van een kopje koffie, is eruit gehaald.'

DOOR ELSE VAN DER STEEG
FOTO SANNE PEPER

Herman Heijermans liep eind negentiende eeuw over het strand toen hij een dode visser aantroef, met zeewier in de mond. Het inspireerde hem tot het schrijven van *Op hoop van zegen*, het 'stuk van de zee', over een vissersdorp, waar de bewoners vastzitten in hun armoede. Het thema vertaalt zich heel eenvoudig naar vandaag de dag, aldus acteur Manja Topper. Zij voert het stuk zaterdag 9 december op met toneelcollectief Dood Paard in theater Ins Blau. Topper speelt de rol van Kniertje (Topper noemt haar 'Knier'), een vissersvrouw uit het dorp. 'Het grootste deel van het stuk speelt zich af in haar huis', legt ze uit. 'Reder Bos heeft in het vissersdorp een heleboel schepen waar hij vissers voor ronselt. De boten zijn verzekerd. Bos stuurt een schip, dat waarschijnlijk zal vergaan, de zee op. En dat vergaat inderdaad. Zo kan hij het verzekeringsgeld opstrijken. De reder behandelt de vissers in dat dorpje zo als lijfeigenen. 'Dat is een van de thema's in het stuk: hoe je omgaat met onderdrukking. Knier, een vrouw die haar hele leven al in die mal zit, komt echt niet op het idee om in opstand te

komen. Zij heeft zich ernaar gevoegd.' Om de geschikte toon te vinden, deed het collectief onderzoek naar de maatschappelijke context van de visserij door de jaren heen. 'We lasen veel literatuur en krantenartikelen', zegt Topper. 'Bijvoorbeeld over misstanden in de visserij die nu nog plaatsvinden, maar ook oudere literatuur. Ik las werk van Mineke Schipper, hoogleraar aan Universiteit Leiden, over genderrollen en de plek van de weduwe in de maatschappij. Dat was voor mij bijzonder interessant, want mijn karakter in het stuk is een weduwe. Zo'n vissersdorp bestaat sowieso alleen uit weduwen, vrouwen, kleine kinderen en oude mannetjes.'

*Peh niet dat
De diaconie is me een bik
Vreete met snauwe
Koffie as onderste uit de regenton
En errete zo hard als je eksteroo*

Op het toneel is een visnet gespannen, de acteurs spreken in het dialect zoals dat is opgeschreven door Heijermans in 1900. 'Het dialect klinkt alsof je de zee op de plinten van het toneel hoort slaan', vertelt Topper.

'We zitten binnen die netten best krap, net als die dorpsbewoners in een krap vissershuisje zaten.' Dood Paard benoemt in de introductie van het stuk de parallellen met de huidige maatschappelijke problemen. Om dat over te brengen was eigenlijk weinig nodig, zegt Topper. 'Soms maken we rigoureuze veranderingen aan een stuk, nu zijn we er juist met een vlooiencam doorheen gegaan. Het kneuterige, zoals het zetten van een kopje koffie, is eruit gehaald. Wij hebben er een heel hard, direct stuk van gemaakt.' Dat is dan wel gedaan zonder grote veranderingen aan de tekst zoals die er nu staat. 'Mensen denken dat we niets gewijzigd hebben aan het stuk. We hoeven niet heel opzichtig te actualiseren. Die link naar nu, het bestaansminimum, kwetsbaarheid en waarom mensen stemmen zoals ze stemmen; het is voor mijn gevoel zo *obvious*. Het is niet nodig om daar te gaan zitten als pakketbezorgers, dat zou flauw zijn.'

Dood Paard, *Op hoop van zegen*. Theater Ins Blau, zaterdag 9 december, €20 (studenten €14,50)

'Het dialect klinkt alsof je de zee op de plinten hoort slaan'

COLOFON

Mare: Rapenburg 38, 2311 EX Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
Website mareonline.nl
Twitter [@weekbladmare](https://twitter.com/weekbladmare)
Mastodon [@weekbladmare@mastodon.online](https://mastodon.online/@weekbladmare)
Bluesky [@weekbladmare](https://bsky.app/profile/weekbladmare.com)
Instagram [@weekbladmare](https://www.instagram.com/weekbladmare)
Facebook: Leids Universitair Weekblad Mare
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 10.000

Hoofredactie: Frank Provoost
frank.provoost@mare.leidenuniv.nl

Redactie: Vincent Bongers
vbongers@mare.leidenuniv.nl
Else van der Steeg
e.h.van.der.steeg@mare.leidenuniv.nl
Marcielle van der Kraan
m.w.s.van.der.kraan@mare.leidenuniv.nl
Sebastian van Loosbroek
s.p.van.loosbroek@mare.leidenuniv.nl
Mark Reid
m.a.reid@mare.leidenuniv.nl
Tamar Tros (stagiair)

Medewerkers: Romy van den Akker | Emiel Beinema | Lente van den Berg | Remco Breuker | Josette Daemen | Lorenzo Gerritsen | Omar Ghaly | Olaf Leeuwis | Maia de Quay

Art direction en vormgeving:
Marcel van den Berg,
joostmarcellis.nl

Fotografie: Taco van der Eb | Marc de Haan

Illustraties: Bas van der Schot | Bandirah | Silas.nl

Drukwerk: Rodi Rotatiedruk,
Broek op Langedijk

Advertenties: Bureau van Vliet B.V.
Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem
Telefoon 023 - 571 47 45 |
E-mail sales@bureauvanvliet.com
<https://bureauvanvliet.com/advertentie/>
Weekblad

Redactieraad: Kutsal Yesilkagit (voorzitter) | Frank Israel (vice-voorzitter) | Alexander Pleijter (secretaris) | Willem van der Does | Annemarie Drahmman | Nour Eldin Emara | Rosanne Hertzberger | Zoë van Litsenburg | Frank Rensen | Marten Jesse Pot | Hermelijn Smits

Speciaal voor de
Universiteit
Leiden

Wij zijn de zorgverzekeraar voor de Universiteit Leiden!

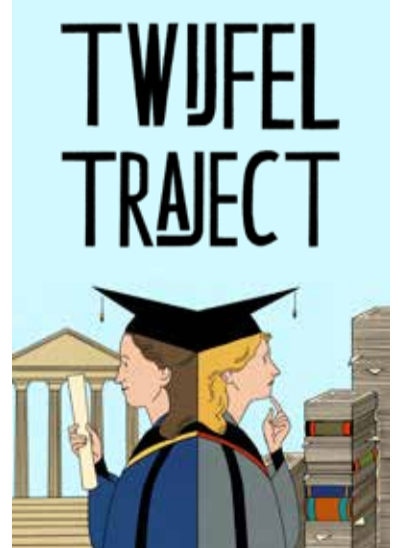
Jij én je gezinsleden profiteren van:

- Korting op je aanvullende verzekering
- Extra korting bij vrijwillig eigen risico
- Uniek: deel je tandartsvergoeding met je partner
- Speciaal voor jou als werknemer: ruime vergoedingen zonder extra kosten voor o.a. tandarts en fysiotherapie

Bekijk ons ruime aanbod verzekeringen en alle voordelen op zorgzekerheid.nl/universiteit leiden

Overstappen kan tot en met 31 december 2023.

Wel of niet promoveren? Luister naar onze PhD-podcast!

‘Behalve grappig is dit ook mooi en belangrijk werk’

DOOR LORENZO GERRITSEN
FOTO TACO VAN DER EB

Wat doe je precies op de LUMC-afdeling gynaecologie?

‘Ik werk bij in-vitrofertilisatie (ivf). Wij helpen patiënten die niet op een natuurlijke manier kinderen kunnen krijgen. Op het laboratorium worden zaaden eicellen bewerkt tot ze een embryo vormen dat door een arts kan worden teruggeplaatst. Daarnaast helpen wij mensen die hun vruchtbaarheid dreigen te verliezen door bijvoorbeeld chemotherapie of radiotherapie: bij mannen vriezen we hun sperma in en bij vrouwen hun eicellen. Als zij later zijn genezen en wel een kindwens hebben, kunnen ze op deze manier alsnog proberen kinderen te krijgen. Voor alle duidelijkheid: dit is geen spermabank, wij hebben geen anonieme donoren. Mensen komen hier voor zichzelf.’

Wat is jouw werk?

‘Ik ben het inleverpunt voor mensen met materiaal, zoals eicellen en sperma.

Mannen hebben meestal thuis geproduceerd. Bij sommigen gaat dat niet, bijvoorbeeld als ze te ver weg wonen, omdat de kwaliteit van het zaad na verloop van tijd minder goed wordt. Die kunnen dan - dat heet echt zo - in het masturbatorium produceren. Ik regel de administratie, neem de potjes in ontvangst en breng die naar het lab.

‘Mannen moeten het er bijvoorbeeld mee eens zijn dat hun zaad wordt ingevroren. Of ze kunnen tekenen voor postume voortplanting. Mocht de patiënt overlijden, dan mag de partner het ingevroren embryo of zaad nog gebruiken.’

Hoe ben je hier terechtgekomen?

‘Een vriendin werkte al achter de balie en wist dat ik op zoek was naar een baantje als medisch assistent. Zij heeft mijn naam doorgegeven en zo ben ik binnengerold. Het inwerktraject was heel lang. Het is natuurlijk belangrijk dat je het goed doet. Stel dat je

een foutje maakt, dan krijgt een vrouw misschien een kind dat niet van haar is. Het is van belang dat alle gegevens strikt staan genoteerd, zodat er geen verwarring kan plaatsvinden.’

Wat vind je van je werk?

‘Op de meeste afdelingen probeer je zieke mensen te helpen met hun herstel. Hier proberen we juist iets mee te geven aan iemands leven. Dat vind ik mooi. ‘Je moet met verschillende soorten mensen kunnen omgaan: de ene begint aan een mooi proces en de ander heeft het heel zwaar. Eerst dacht ik dat hier alleen mensen kwamen voor een ivf-behandeling. Maar er zijn ook patiënten die net weten dat ze kanker hebben. De kans is groot dat ze na een chemo onvruchtbaar worden. Daarom horen ze meteen bij ons hoe invriezen werkt, terwijl zij nog wel met die zware diagnose in hun hoofd zitten.

‘Zij zitten er soms echt doorheen en moeten hier dan ook nog produceren. Dat lukt niet altijd. Toch adviseert de arts om het te proberen, want ze zullen er later heel dankbaar voor zijn.

‘Daarnaast zijn er patiënten die voor een herhaling komen en hopen dat het nu echt gaat lukken. Soms is het de laatste keer dat ze een bepaald type behandeling mogen krijgen: ivf wordt maar drie keer vergoed door de zorgverzekering. Dat kan ook spannend zijn.’

Hoe ga jij daarmee om?

‘Ik zie mensen vaak maar kort en ga niet in gesprek over wat ze hebben en of het lukt. Wij proberen ze te helpen, maar ik doe geen valse beloftes dat het goedkomt. Dat mag ook niet. Het gaat er voornamelijk om dat je goed kan switchen tussen verschillende patiënten en begrip kan tonen voor hun situatie.’

Hoe reageren medestudenten op je baan?

‘Mijn huisgenoten kunnen er heel erg hard om lachen. Zij zeiden dat het typisch voor mij was om een bijzondere bijbaan te hebben. Ik begeleid ook begrafenissen. Als ik vertel dat ik zaad van mannen aanneem en dat er een kamer is dat het masturbatorium heet, dan heb je de hele groep aan het lachen. Ik lach zeker mee. Maar na het momentje van “wat grappig”, snapt iedereen dat het mooi en belangrijk werk is.’

COLUMN | MAIA DE QUAY

Zogenaamd ‘studerend’ viel ik in een nieuw konijnenhol

Aangezien ik over tweeënhalve week ongeveer 10.000 woorden aan essays mag inleveren, bevind ik me de laatste dagen veel in de bibliotheek. Daar breng ik - en velen met mij - vervolgens een substantieel aantal uren studierend door.

Althans, dat is het idee.

Wie meer dan twee tentamenperiodes heeft meegemaakt, weet dat het ‘studeren’ in de bieb vooral gepaard gaat met balen van het leven, webwhatsappen, met tranen in je ogen staren naar een tekst waarvan je niks begrijpt, minuten aftellen tot de volgende koffiepauze die je jezelf hebt beloofd en nutteloze dingen googlen.

Heel veel nutteloze dingen googlen. In de surfsessie van vandaag stuitte ik op een

artikel waarin de finalisten van de *Time's Person of the Year* bekend werden gemaakt. Hou je even vast, want hier volgt de lijst met de shortlist van 2023: Taylor Swift, Xi Jinping, Barbie, de Hollywood-stakers, Sam Altman, Vladimir Poetin, Koning Charles III, Jerome Powell en de aanklagers van Trump.

Want ja, alsof vier essays schrijven niet erg genoeg is, kon het nadenken over een populariteitswedstrijd tussen Barbie en Poetin er óók nog wel bij! Terwijl ik de laatste hoop op het schrijven van een enigszins fatsoenlijke beschouwing van ‘qualified neutrality in humanitair oorlogsrecht’ (ik heb het zelf ook niet bedacht) opgaf, opende ik een leeg document en maakte ik een lijstje met voor- en nadelen.

De één: een figuur dat wereldwijd tot veel polarisatie en verdeeldheid heeft geleid, de conservatieve en progressieve kampen verder uit elkaar heeft weten te drijven en veel politieke vijanden heeft gemaakt en in Vietnam is verbannen vanwege een conflict over de Zuid-Chinese zee. De ander: Poetin. Moeilijk, moeilijk... Wat bedoeld was als een

kwartiertje afleiding, veranderde al snel in een halfuur opperste concentratie voor mijn nieuwe obsessie. Wat zou de doorslag geven voor de *Time*-redactie? Waarom stond Barbie wel op de lijst maar Oppenheimer niet; dat is toch meer een ‘person’ (geweest)? Wie zou ik zelf kiezen?

Die laatste vraag opende een nieuw konijnenhol: wie staan er op mijn *Person of the Year*-shortlist? Na nogmaals tien minuten wikken en wegen kwam ik op de volgende hallucinante lijst:

Caroline van der Plas, Giorgia Meloni, de hertog van Alva, de Wijnhaven koffiëmevrouw, de hoofdredacteur van *Mare* die altijd toereert dat ik mijn deadlines niet haal, een niet-emigrerende Gerard Lange Lijstthesis waarschijnlijk ook weer zou verzaken om dan wellicht onderzoek te doen naar qualified neutrality (ofzo).

Starend naar dit document (en nu - een paar uur later - naar deze column), vraag ik me af waarom ik niet kan doorstuderen op debiele lijstjes, maar eerlijkheid gebiedt te zeggen dat ik in dat geval mijn Lange Lijstthesis waarschijnlijk ook weer zou verzaken om dan wellicht onderzoek te doen naar qualified neutrality (ofzo).

Maia de Quay studeert rechten (ofzo)

‘Na lang wikken en wegen kwam ik tot een hallucinante shortlist voor mijn *Person of the Year*-verkiezing’